

Tożsamość osobowa (*personal identity*)

mam

Bo (...) formalnie rzecz biorąc, ów Radek, który przyjechał z policjantem obejrzeć miejsce śmiertelnego wypadku posła Stanisława Żywiny, to byłem ja. Noszę to samo imię i nazwisko, te same wspomnienia i nawet nie jestem teraz, spisując tę historię, zbyt wiele od niego starszy. Ale z pewnych powodów nie potrafię napisać, że to ja podszedłem poprzez zarośnięte pobocze do poranionej wierzby (...) i przyglądałem się (...) okrucinom samochodowego szkła...

Rafał Ziemkiewicz, *Żywina*

*-Ty nie jesteś Gibarianem.
- Proszę. A kim? Twoim snem może?
- Nie. Ich kukłą. Ale ty o tym nie wiesz.
- A skąd wiesz, kim ty jesteś!.*

Stanisław Lem, *Solaris*

- Are you who you think you are?

The Sixth Day
(with A. Schwarzenegger)

Prowadzący: dr Tomasz Kąkol

Rodzaj zajęć: wykład dla studentów filozofii I/MSU(z możliwością dyskusji)

Liczba godzin: 30 godzin w semestrze **Z**

Status przedmiotu:

Sprawdzenie wiadomości: egzamin ustny z wiadomości na wykładzie i 5 wybranych artykułów (**oczywiście także tych wchodzących w skład antologii, zob. literatura**)

Zajęcia planowo odbywać się będą w ..., w sali ...

Tematyka: na wykładzie poznamy wybrane teorie tożsamości osobowej (*personal identity*): psychologiczne, biologiczne i spirytualistyczne, zwracając uwagę na ich (czasem ukryte) założenia ontologiczne. Zaczniemy, jak zwykle, od starożytnych Greków ☺ i poprzez Tomasza z Akwinu przejdziemy szybko do J. Locke'a i jego (prawie współczesnych mu) adwersarzy. Poznamy szokującą wielu teorię tożsamości osobowej D. Parfita, biologiczną teorię tożsamości osobowej E. Olsona - najbardziej znaczącego obecnie specjalisty od *personal identity*. Spróbujemy także teletransportować kapitana Kirka, dokonać duplikacji Arnolda Schwarzeneggera oraz stopniowo wymieniać mózgi D. Parfita i G. Garbo, a następnie zinterpretować ontologicznie wyniki tych eksperymentów. Przyjrzymy się też zjawiskom, które są wyzwaniem dla teorii tożsamości osobowej: podziałowi (bliźniaczemu) i fuzji, integracji komórkowej, amnezji pourazowej, dysocjacyjnemu zaburzeniu tożsamości (*dissociative identity disorder*), komisurotomii i hemisferektomii. Na warsztat pójdzie także teoria neuronaukowca A. Damasia, filozofa personalisty R. Spaemanna oraz filozofek Ch. Korsgaard i M. Schechtman; wreszcie pokażemy, co łączy duszę z ogonem kota Filemona oraz Lynne Rudder Baker z Romanem Ingardenem i z przejściową amnezją całkowitą, a także imprezowiczkę (*party girl*) z odpowiedzialną matroną.

Wybrana literatura:

- Barresi, J., Martin, R. 2003, (eds.) *Personal Identity*, Oxford: Blackwell Publishing 2003
- Górnicka-Kalinowska, J. 2001, (red.) *Filozofia podmiotu*, Warszawa: Fundacja Aletheia 2001
- Hudson, H. 2001, *A Materialist Metaphysics of The Human Person*, Ithaca and London: Cornell University Press 2001
- Johnston, M. 1987, *Human Beings*, *The Journal of Philosophy*, t. 84, nr 2, s. 59-83
- Johnston, M. 1992, *Reasons and Reductionism*, *The Philosophical Review*, t. 101, nr 3, s. 589-618
- Kąkol, T. 2005, *The SameP-Relation as a Response to Critics of Baker's Theory of Constitution*, *The Journal of Philosophical Logic*, t. 34, nr 5-6, s. 561-579
- Kąkol, T. 2006, *Ingarden i zagadnienie tożsamości osobowej*, *Ruch Filozoficzny*, t. LXIII (2006), nr 1, s. 33-43
- Lem, S. 1974, *Przekładaniec*, w: *Bezsensowność*, Kraków: Wydawnictwo Literackie 1974, s. 234-256
- Olson, E. 1997, *The Human Animal. Personal Identity Without Psychology*, New York - Oxford: Oxford University Press 1997
- Olson, E. 2001, *A Compound of Two Substances*, s. 1-17
<http://www.shef.ac.uk/content/1/c6/03/49/16/Compound.pdf>
- Smith, B., Brogaard, B., *Embryontology*, s. 1-12,
[http://ontology.buffalo.edu/smith/articles/Embryontology\(short\).pdf](http://ontology.buffalo.edu/smith/articles/Embryontology(short).pdf)
- Spaemann, R. 2001, *Osoby. O różnicy między czymś a kimś*, tł. J. Merecki, Warszawa: Oficyna Naukowa 2001

Życzę powodzenia!

